

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/238/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2515205768
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 11. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Fedor Benka
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2515205768.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu: Mgr. Fedor Benka a sudkýň: JUDr. Silvia Hýbelová a Mgr. Katarína Arnouldová, v spore žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: R. B., nar. XX.X.XXXX, bytom B. XXX/XX, Y., zastúpený: JUDr. Katarína Galová, advokátka, so sídlom E. Belluša 10, Piešťany, o zaplatenie 5.267,39 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Piešťany č.k. 15C/215/2015-135 zo dňa 10. augusta 2017 v zamietajúcej časti vo výroku III. a v časti náhrady trov konania vo výroku IV., takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a v časti náhrady trov konania **p o t v r d z u j e**.

II. Žalovaný má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom, výrokom I. súd prvej inštancie konanie v časti o zaplatenie úroku vo výške 2,33 eur a úroku z omeškania vo výške 0,08 eura zastavil, výrokom II. rozhodol, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 2.904,24 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 2.904,24 eura od 19.06.2015 do zaplatenia, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, výrokom III. vo zvyšnej časti žalobu zamietol a výrokom IV. rozhodol, že žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

2. Rozsudok súd prvej inštancie vecne odôvodnil tým, že z úverovej zmluvy č. 2816 mal preukázané, že ju žalobca uzatvoril so žalovaným dňa 15.08.2012. V zmluve sa žalobca zaviazal poskytnúť žalovanému peňažné prostriedky vo výške 6.000,- € formou bezúčelového úveru za podmienok uvedených v tejto zmluve a vo Všeobecných obchodných podmienkach - Prima banka Slovensko, a.s., ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy o úvere. Druh úveru bol uvedený: pôžička, účel úveru: bezúčelový úver/ splatenie záväzkov klienta, úroková sadzba: fixná do splatnosti vo výške 15,9 % p.a., poplatok za správu úverového účtu: 1,99 €/mesačne, výška anuitnej splátky: 101,02 €, termín splatnosti 1.splátky: 17.09.2012, počet splátok: 120 so splatnosťou v 15. deň kalendárneho mesiaca, splatnosť úveru: 15.08.2022, spôsob splácania: inkasom z osobného účtu, výška RPMN: 17,99 %, priemerná hodnota RPMN: 19,59 % a celková čiastka k zaplateniu: 12.361,20 €. Číslo inkasného účtu bolo v zmluve uvedené: XXXXXXXXXXX/XXXX. Z výpisu z úverového účtu mal súd prvej inštancie preukázané čerpania úveru vo výške 6.000,-€ dňa 15.08.2012, čo žalovaný ani nerozporoval. Z prehľadu splácania mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalovaný z poskytnutého úveru uhradil celkovo sumu 3.095,76 eura do predčasného zosplatnenia (18.6.2015), po zosplatnení neuhradil žiadnu sumu.

3. Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie dospel k právnomu záveru, že žaloba bola podaná dôvodne len čiastočne. Zo zmluvy vyplýva, že táto neobsahuje povinný údaj v zmysle § 9 ods. 2 písm. k)

citovaného zákona, a to výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Takýto údaj sa nenachádza ani vo Všeobecných obchodných podmienkach žalobcu. Zmluva obsahuje údaj o celkovej (súhrnnej) výške anuitnej splátky v sume 101,02 € mesačne. Výkladom ust. § 9 ods. 2 písm. k) však treba dospieť k záveru, že každý z atribútov vyjadrených v zákone slovami „výška, počet a termíny splátok“ sa viaže ku každej z tam uvedených zložiek spotrebiteľského úveru majúceho sa v konečnom dôsledku zaplatiť, teda ako k istine, tak i k úrokom a tiež k prípadným iným poplatkom. Tento právny názor je v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou v obdobných veciach (napr. Krajský súd v Košiciach sp. zn. 2Co/403/2016 zo dňa 12.10.2016). Vo vzťahu k argumentácii žalobcu súd prvej inštancie uviedol, že zo znenia ust. § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z.z. nemožno totiž vyvodiť záver, že výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, nemusia byť obsahom zmluvy o spotrebiteľskom úvere, naopak musia byť uvedené v zmluve. Rozdelenie splátok na istinu a úroky podľa amortizačnej tabuľky nemožno považovať za splnenie tejto podmienky, pretože amortizačná tabuľka je všeobecným údajom a nie je možné z nej zistiť, aká je výška splátok úrokov, aká je výška splátok ďalších poplatkov, najmä za situácie, že sa mení výška pomeru istiny a úrokov. Čo sa týka tvrdenia žalobcu, že počet a termíny splátok istiny a úrokov sú rovnaké a sú určené termínom splatnosti anuitnej splátky, čo platí aj pre údaj o výške splátky, z uvedeného nie je vôbec zrejmé, aká je výška splátky danej istiny a daného úroku (z anuitnej splátky), žalobca sa vyjadril len k počtu a termínu splátok istiny a úroku, a to poukazom na anuitnú splátku, z ktorej však nie je zrejmé, akú jej časť tvorí splácanie istiny, akú časť splácanie úroku a prípadných poplatkov. Keďže teda zmluva vyššie uvedenú obligatórnu náležitosť § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. neobsahuje, tak sa v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) citovaného zákona poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

4. Nakoľko z prehľadu splácania žalovaného vyplýva, že žalovaný doposiaľ uhradil žalobcovi v súvislosti s predmetným úverom celkovo sumu 3.095,76 eura (nebolo to medzi stranami ani sporné), súd prvej inštancie považoval žalobu za dôvodnú v časti zodpovedajúcej rozdielu medzi výškou poskytnutého úveru, t.j. sumou 6.000,- € a žalovaným doposiaľ uhradenou sumou 3.095,76 €, a preto žalobe v časti vo výške 2.904,24 € vyhovel a uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi túto sumu (výrok II. rozsudku). Súd prvej inštancie žalobu vo zvyšnej časti požadovanej istiny ako nedôvodnú zamietol (výrok III. rozsudku), keďže poskytnutý úver právne posúdil ako úver bezúročný a bez poplatkový. Súd prvej inštancie zamietol (výrok III. rozsudku) z dôvodu posúdenia úveru ako bezúročného aj žalobcom požadované nezaplatené úroky vo výške 219,63 eura (po čiastočnom späťvzati žaloby) ako i úrok 15.90 % ročne z nezaplatených istiny vo výške 5.267,39 eura od 19.06.2015 do zaplatenia.

5. Nakoľko sa žalovaný dostal do omeškania so zaplatením svojho peňažného dlhu (čo do priznanej istiny 2.904,24 €), má žalobca nárok aj na úrok z omeškania. Súd prvej inštancie priznal žalobcovi ním požadovaný úrok z omeškania vo výške 8 % ročne v zmysle ust. § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, ktorého výška je v súlade s ustanovením § 3 ods. 1 a § 10c Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., avšak len zo súdom priznanej sumy istiny 2.904,24 eura, a to od 19.06.2015, nakoľko dátum zosplatenia celého úveru 18.6.2015 nebol medzi stranami sporným.

6. Pokiaľ žalobca poukázal na rozsudok Súdneho dvora vo veci C-42/15 zo dňa 09.11.2016, tento nie je možné podľa súdu prvej inštancie aplikovať na daný spor z dôvodov uvedených žalovanou stranou (poukaz na článok). Pri konflikte smernice a vnútroštátneho zákona členského štátu musia vnútroštátne súdy v prvom rade skúmať, či môžu smernici priznať priamy účinok. Nakoľko v sporoch medzi jednotlivcami je priamy účinok smernice v zásade vylúčený, vnútroštátne súdy musia skúmať, či môžu smernici priznať aspoň účinok nepriamy, teda či môžu zákon vykladať tzv. „eurokonformne“. Tento nepriamy účinok smernice, teda „eurokonformný“ výklad zákona však nie je absolútny, pretože takýto výklad nemôže nahradiť výslovné znenie zákona, pretože by sa jednalo o výklad „contra legem“. Súdny dvor EÚ vykladá jedine a výlučne právo Európskej únie a ako taký nie je oprávnený poskytovať výklad práva vnútroštátneho. V súlade s vyššie uvedeným Súdny dvor EÚ aj vo veci C-42/15 poskytol výlučne výklad Smernice (Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS). Naopak výklad vnútroštátneho práva poskytujú vnútroštátne súdy. Súdny dvor EÚ v rozsudku C-42/15 uviedol, že Smernica členenie splátok nepožaduje. Požiadavka zákona č. 129/2010 Z.z. je však od požiadavky Smernice iná. Zákon uvádza, že zmluvy musia obsahovať "výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov...". Niet pochybností, že slovenský zákon ide nad rámec Smernice a celkom jednoznačne požaduje vyjadrenie tak splátok istiny, ako aj splátok úrokov a splátok iných poplatkov. Ak

by slovenský zákonodarca chcel vyjadriť to isté, čo požaduje Smernica, je zrejme, že by použil takú istú terminológiu ako používa Smernica. Avšak slovenský zákonodarca takúto terminológiu nepoužil, ale k termínu „splátky“ pridal slová "istiny, úrokov a iných poplatkov". K výkladu tohto ustanovenia zákona existuje konštantná judikatúra slovenských súdov, v zmysle ktorej sa má toto ustanovenie vykladať tak, že zmluva musí obsahovať vyjadrenie splátok istiny, splátok úrokov a splátok poplatkov, inak sa zmluva o spotrebiteľskom úvere považuje za bezúročnú a bez poplatkov. Na základe vyššie uvedeného súd prvej inštancie nemohol aplikovať na predmetnú vec rozsudok Súdneho dvora vo veci C-42/15 zo dňa 09.11.2016. Z tohto dôvodu nevykladal súd prvej inštancie tento spor ani v intenciách uznesenia Krajského súdu v Prešove č.k. 12Co/149/2016-60 zo dňa 15.2.2017 a uznesenia Krajského súdu v Trenčíne č.k. 6Co/68/2017 - 46 zo dňa 28.2.2017.

7. Súd prvej inštancie rozhodol o trovách konania s použitím ustanovenia § 255 ods. 2 a § 262 ods. 1 CSP, pričom dospel k záveru, že úspech strán sporu bol čiastočný, resp. pomerne rovnaký, pričom vychádzal z toho, že žalobca sa pôvodne domáhal zaplatenia sumy 5.494,81 € (súčet sumy istiny 5.267,39 €, kapitalizovaného úroku 221,96 € a úroku z omeškania 5,46 €), no priznaná mu bola suma 2.904,24 € s príslušenstvom, čomu zodpovedá úspech žalobcu vo výške 52,85 % a žalovaného vo výške 47,15 % (pomerne rovnaký).

8. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v časti, v ktorej súd žalobu zamietol podal odvolanie žalobca. Odvolanie odôvodnil tým, že s uvedenými argumentmi súdu, na základe ktorých žalobu v časti zamietol sa žalobca nestotožňuje a považuje rozsudok za nesprávny a odôvodňuje odvolanie tým, že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP) a tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP.). Zo zmluvy vyplýva, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere sú aj obchodné podmienky banky (VOP), a teda niektoré z náležitostí, ktoré má v zmysle právnych predpisov zmluvy o spotrebiteľskom úvere obsahovať, sú v samotnom texte zmluvy o úvere a ďalšie náležitosti sú vo VOP. Výška, počet a termíny splátok istiny a úrokov sú uvedené v samotnom texte zmluvy nasledovne: výška anuitnej splátky 101,02 EUR, termín splatnosti 1. anuitnej splátky 17.9.2012, počet anuitných splátok 120, periodicita a termín splatnosti anuitnej splátky mesačne, v 15. deň kalendárneho mesiaca. Z uvedeného teda vyplýva, že počet a termíny splátok istiny aj úrokov sú rovnaké a sú určené termínom splatnosti anuitnej splátky. Uvedené platí aj pre údaj o výške splátky. Informáciu, že splácanie spotrebiteľského úveru prebieha formou mesačných anuitných splátok a že rozdelenie splátok na istinu a úroky úveru obsahuje amortizačná tabuľka, banka klientovi poskytuje už v rámci poskytovania informácií pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere prostredníctvom formulára pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere. Výška, počet a termíny splátok poplatkov, u ktorých sú tieto údaje a povinnosť ich úhrady zrejme už v čase uzatvorenia zmluvy, sú uvedené v samotnom texte zmluvy. Ostatné poplatky a ich výška sú uvedené v sadzobníku poplatkov, ktorý je súčasťou všeobecných obchodných podmienok, a tým aj súčasťou zmluvy. Z povahy jednotlivých poplatkov vyplýva, že nie je možné vopred stanoviť počet, koľkokrát bude klient daný poplatok povinný zaplatiť, pretože uvedené bude závisieť od toho, koľkokrát danú službu banky využije. Zároveň, termín splatnosti poplatku vyplýva zo zásad spoplatňovania, ktoré sú súčasťou sadzobníka, a ktoré stanovujú, kedy je ktorý poplatok splatný. Pripadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia zmluva neuvádza, nakoľko na základe zmluvy o pôžičke nevznikajú nesplatené zostatky s rôznymi úrokovými sadzbami.

9. V prospech argumentácie banky svedčí aj rozsudok Európskeho súdneho dvora z 9.11.2016 vo veci C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s., proti Kláre Bíróovej, v zmysle ktorého: 1) Článok 10 ods. 1 a 2 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej len „smernica“) v spojení s článkom 3 písm. m) tejto smernice sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere nemusí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument, ale všetky náležitosti uvedené v článku 10 ods. 2 smernice musia byť vyhotovené písomne alebo na inom trvalom nosiči, 2) Článok 10 ods. 2 písm. h) a písm. i) smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 tejto smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave, 3) Článok 10 ods. 2 písm. h) smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o úvere uvádzala splatnosť splátok spotrebiteľa odkazom na konkrétny dátum, pokiaľ podmienky tejto

zmluvy umožňujú spotrebiteľovi bez ťažkostí a s istotou identifikovať dátumy týchto splátok. Poukázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove č.k. 9Co/87/2016-75 zo dňa 2.5.2017 a č.k. 12Co/149/2016-60 zo dňa 15.2.2017, uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č.k. 6Co/68/2017-46 zo dňa 28.2.2017 a č.k. 6Co/84/2017-57 zo dňa 28.3.2017, uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 14Co/454/2016-66 zo dňa 10.7.2017. Podľa názoru žalobcu účelom a cieľom zákona č. 129/2010 Z.z. v časti týkajúcej sa dotknutej náležitosti nebola tá skutočnosť, aby bol spotrebiteľ informovaný v číselnom vyjadrení o tom, čo sa zo splátky započítava na istinu, úrok, úrok z omeškania a poplatky. V dôvodovej správe k § 9 ods. 2 písm. k) dotknutého zákona zákonodarca uviedol, že spotrebiteľ musí byť zrozumiteľne informovaný v akých termínoch, v akej výške a ako dlho je povinný plniť si povinnosti zo zmluvy. Upriamil pozornosť aj na informáciu odboru ochrany finančných spotrebiteľov Národnej banky Slovenska z 18. apríla 2017 k aplikačným dôsledkom rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Biróovej, ktorá je zverejnená na internetovej stránke NBS. NBS uvádza, že vo svetle rozsudku vo veci C-42/15 nemožno podľa smernice 2008/48 v rámci náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere týkajúcej sa údajov o výške, počte a termíne splátok osobitne ku každej položke - istine, úroku, poplatkom v zmluve o spotrebiteľskom úvere žiadať presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, čo fakticky predstavuje požiadavku na rozpis splátok po častiach (t.j. istina-úrok-poplatky).

10. Navrhol, aby odvolací súd v zmysle § 388 Civilného sporového poriadku rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a vyhovel žalobe v plnom rozsahu a zaviazal žalovaného uhradiť dlžnú sumu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň žalobcovi priznal náhradu trov konania aj náhradu trov odvolacieho konania vo výške zaplatených súdnych poplatkov.

11. Žalovaný odvolací návrh nepodal, k doručenému odvolaniu žalobcu sa písomne nevyjadril.

12. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie proti rozsudku bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou stranou (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 367 ods. 3 CSP), vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania či doplnenia dokazovania (§ 383 a § 384 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu dôvodné nebolo.

13. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvej inštancie zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil. Pretože odvolací súd preberá v celom rozsahu súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie v danej veci, výsledky dokazovania správne vyhodnotil a dospel i k správnym skutkovým záverom pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobcom uplatneného nároku, a pretože odvolací súd zároveň v celom rozsahu zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, s poukazom na ustanovenie § 387 ods. 2 CSP odkazuje na správne odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Pre úplnosť je potrebné uviesť nasledovné:

14. Predmetom nároku žalobcu, po zastavení konania v časti o zaplatenie úroku vo výške 2,33 eura a úroku z omeškania vo výške 0,08 eura, bolo zaplatenie istiny 5.267,39 eura, úroku 219,63 eura, úrokov z omeškania (sankčných poplatkov) 5,38 eura, úroku vo výške 15,90 % ročne z nezaplatennej istiny od 19.6.2015 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 8 % ročne z nezaplatennej istiny a úrokov od 19.6.2015 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobca sa nároku na zaplatenie dlhu domáhal zo záväzkového vzťahu, z úverovej zmluvy č. 2816 uzavretej medzi stranami sporu 15.8.2012, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému peňažné prostriedky vo výške 6.000 eur. Žalovaný vykonal úhrady v celkovej výške 3.095,76 eura, ktoré boli započítané na istinu 732,61 eur, na úroky 2.363,15 eura.

15. Súd prvej inštancie, po zastavení konania v časti o zaplatenie úroku vo výške 2,33 eura a úroku z omeškania vo výške 0,08 eura, žalobe čiastočne vyhovel a zaviazal žalovaného na zaplatenie istiny 2.904,24 eur s 8 % ročným úrokom z omeškania od 19.6.2015 do zaplatenia a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. S prihliadnutím k rozsahu odvolania žalobcu bola predmetom prieskumu odvolacieho súdu

časť výroku súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti, v ktorej súd žalobcovi nepriznal žalobou uplatnený nárok v časti príslušenstva pohľadávky (úrokov a poplatkov) a trov konania z dôvodu, že zmluva neobsahovala zákonom predpísané náležitosti a preto súd považoval úver za bezúročný a bez poplatkov.

16. Podľa § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka 18) musí obsahovať tieto náležitosti výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

17. Podľa § 11 ods. 1 písm. a) ZoSÚ v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

18. V danej veci bola medzi žalobcom a žalovaným uzatvorená úverová zmluva dňa 15.8.2012, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 6.000 eur. Úver sa žalovaný zaviazal zaplatiť v mesačných anuitných splátkach v počte 120 po 101,02 eura pri dojednanej úrokovej miere 15,9 %, p.a. ZoSÚ vyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňala prísne obsahové náležitosti. Cieľom takejto právnej úpravy je ochrana spotrebiteľa ako slabšej strany záväzkovo-právneho vzťahu zo spotrebiteľského úveru. Ustanovenie § 9 ods. 2 ZoSÚ stanovuje podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, pričom podľa § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ, zmluva musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, teda s rozčlenením jednotlivých čiastok, nestačí uviesť len celkovú výšku splátok. Zo základného gramatického výkladu § 9 ods. 2 písm. k) ZoSÚ je zrejmé, že požiadavka na to, aby v zmluve o spotrebiteľskom úvere bola ako náležitosť uvedená výška, počet a termíny splátok sa vzťahuje osobitne ako k istine, tak k úrokom, ako aj k iným poplatkom. Zmluva o spotrebiteľskom úvere v zmysle citovaného ustanovenia musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok ako istiny, tak aj úrokov, ako aj iných poplatkov, aby bolo zrejmé, koľko z každej splátky sa započítava na istinu, koľko na úroky a koľko na poplatky. Podľa názoru súdu zákonodarca pristúpil k prijatej právnej úprave po predchádzajúcich skúsenostiach, kedy bolo bežné, že veriteľ si započítaval splátky najprv na úroky, poplatky a rôzne sankcie a až naposledy na istinu (nebolo to v rozpore s ustanoveniami Obchodného zákonníka), čo ale spôsobovalo neprímerané zadlžovanie spotrebiteľov a narastanie ich dlhu. Pre spotrebiteľa (dlžníka) je dôležité, aby sa splátka započítala proporcionálne na všetky zložky, t.j. istinu a aj úroky a nie v prevažnej miere najprv na úroky a poplatky a až neskôr na istinu, pretože takýto spôsob započítavania splátky zvyšuje celkovú cenu plnenia. Predložená úverová zmluva zo dňa 15.8.2012 takýto konkrétny splátkový kalendár neobsahovala. Takáto informácia je významná pre spotrebiteľa, najmä pokiaľ ide o jeho možnosť zhodnotiť na základe predloženého splátkového kalendára výhodnosť poskytnutého úveru, posúdenie, či požadovaný úrok za úver je pre neho prijateľný, resp. aby spotrebiteľ bol schopný posúdiť celkovú výšku odplaty požadovanej žalobcom za poskytnutý úver. Podstatným v danom prípade je to, že pokiaľ zákon kladie dôraz na to, že zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa OZ musí obsahovať aj ďalšie náležitosti - výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, musí to obsahovať samotná zmluva. Ak žalobca tvrdí, že predloží spotrebiteľovi na požiadanie amortizačnú tabuľku, niet dôvodu, aby spotrebiteľovi nepredložil tabuľku, ktorá by zrozumiteľne uvádzala prehľad splátok (v zmysle zákona) pri uzatváraní samotnej zmluvy. Rovnaký právny názor vyslovil aj NS SR v svojom rozsudku zo dňa 29.11.2017 sp. zn. 7Cdo 128/2016 a 7Sžo 61/2015 z 28.06.2016.

19. Je pravdou, ako na to poukazuje žalobca v odvolaní, že v rozhodnutí Súdneho dvora z 09.11.2016 vo veci C-42/15 o návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, ktorý podal Okresný súd Dunajská Streda rozhodnutím z 19.12.2014 a ktorý súvisí s konaním žalobcu proti Kláre Bíróovej súdny dvor uviedol, že článok 10 ods. 2 písm. h) a i) Smernice 2008/48 sa má vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú ustanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení z článku 22 ods. 1 tejto smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave.

20. Otázka priameho účinku právnych noriem EÚ sa vo všeobecnosti týka vymedzenia podmienok, za ktorých vnútroštátne orgány môžu určitú právnu normu práva Únie aplikovať priamo, bezprostredne na prípad, ktorý riešia. Vzhľadom na existenciu ustálenej judikatúry Súdneho dvora EÚ na otázku priameho účinku Smerníc v spore medzi jednotlivcami (v tomto prípade veriteľ proti spotrebiteľovi) v zásade platí zákaz priameho (horizontálneho) účinku spočívajúceho v tom, že žiadne ustanovenie smernice zaručujúce jednotlivcovi práva alebo ukladajúce povinnosti ako také sa nemôže použiť v rámci sporu, v ktorom stoja proti sebe jednotlivci.

21. Uzané vnútroštátne výkladové metódy vytvárajú právny rámec pre realizáciu povinností súladného výkladu vnútroštátnych noriem s právom EÚ. To ale neznamená, že tieto metódy môžu viesť k akémukoľvek výsledku, len aby bol dosiahnutý cieľ smernice. Súdny dvor už sám stanovil medze, ktoré súladný výklad má, hoci by sa opieral o uznanú vnútroštátnu metódu. Súdny dvor tieto medze prehľadne zhrnul vo veci C-212/04 rozsudok Súdneho dvora z 04.07.2006 keď uviedol, že povinnosť vnútroštátneho sudcu odvolávať sa na obsah smernice pri výklade a uplatňovaní relevantných ustanovení vnútroštátneho práva je obmedzená všeobecnými zásadami práva, najmä právnou istotou a zákazom retroaktivity a nemôže slúžiť ako základ pre výklad contra legem (proti zákonu) vnútroštátneho práva (aj rozsudok C-105/03 zo 16.06.2005, C-268/06 z 15.04.2008). Vzhľadom na explicitné znenie zákona v časti členenia splátok na splátky istiny, splátky úrokov a splátky poplatkov by súdy, ak by vyložili toto ustanovenie eurokonformne tak, že zmluva nemusí obsahovať členenie splátok na splátky istiny a úrokov a iných poplatkov, prípadne v otázke, kedy je zmluva o úvere bezúročná bez poplatkov doslova „zlomili“ vnútroštátne právo a toto vnútroštátne právo by nahradili Smernicou (čo je postup typický pre priamy účinok). Nakoľko ale nejde o priamy účinok Smernice, ale účinok nepriamy, takýto postup nie je možný preto, lebo by išlo o výklad práva contra legem. Na to, aby bolo možné vykladať zákon v súlade so Smernicou je potrebné ZoSÚ novelizovať a zosúladiť s textom Smernice, inak by bola porušená zásada právnej istoty (výkladom contra legem). Následkom citovaného rozhodnutia Súdneho dvora EÚ je nová legislatívna zmena od 01.05.2018 (vykonaná novelou zák. č. 279/2017 Z.z., ktorým sa mení zákon o bankách), kde sa uvádza, že vzhľadom na toto rozhodnutie sa upravuje náležitosť zmluvy tak, že sa nahrádza rozčlenením pojmom frekvencia. Je teda evidentné, že zákonodarca pristúpil k legislatívnej zmene a súd nemôže vykladať sporné ustanovenie zákona o spotrebiteľských úveroch rovnako v prípade dvoch rôznych znení zákona len z dôvodu, aby vyhovel požiadavke žalobcu. Požadovaný výklad sporného ustanovenia bude možný pri posudzovaní zmlúv uzavretých po účinnosti spomenutej novely (aby neodporoval princípu zákazu retroaktivity). Podstatným je, že znenie zákona č. 129/2010 Z.z. v dotknutom ustanovení sa dostalo do konfliktu so smernicou, čo sa zistilo až po vydaní uvedeného rozsudku Súdneho dvora EÚ. Eurokonformný výklad nemôže nahradiť znenie zákona a správne na takúto situáciu zareagoval zákonodarca a prijal novelu sporného ustanovenia.

22. K tomu však treba zdôrazniť, že dôvodová správa netvorí sama osebe prameň práva, o ktoré by mohol ústavný súd v tak dôležitých otázkach, ako ich nastoľujú sťažovatelia, oprieť svoje rozhodnutie o porušení základných práv. (odôvodnenie nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č.k. II. ÚS 171/05-175 zo dňa 27. februára 2008)

23. K argumentu žalobcu, že podľa jeho názoru účelom a cieľom zákona č. 129/2010 Z.z. v časti týkajúcej sa dotknutej náležitosti nebola tá skutočnosť, aby bol spotrebiteľ informovaný v číselnom vyjadrení o tom, čo sa zo splátky započítava na istinu, úrok, úrok z omeškania a poplatky, nakoľko v dôvodovej správe k § 9 ods. 2 písm. k) dotknutého zákona zákonodarca uviedol, že spotrebiteľ musí byť zrozumiteľne informovaný v akých termínoch, v akej výške a ako dlho je povinný plniť si povinnosti zo zmluvy, je na mieste uviesť, že uvedenému argumentu nie je možné priznať úspech, nakoľko dôvodová správa k zákonu nie je prameňom práva a nie je právne záväzná.

24. Podľa § 194 ods. 1 CSP, otázku, o ktorej má právomoc rozhodovať iný orgán verejnej moci ako orgán podľa § 193, môže súd posúdiť sám, nemôže však o nej rozhodnúť.

25. Podľa § 194 ods. 2 CSP, ak bolo o otázke podľa odseku 1 rozhodnuté, súd na také rozhodnutie prihliadne a vysporiada sa s ním v odôvodnení rozhodnutia.

26. K námietke žalobcu, ktorou upriamil pozornosť na informáciu odboru ochrany finančných spotrebiteľov Národnej banky Slovenska z 18. apríla 2017 k aplikačným dôsledkom rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Biróovej, je potrebné uviesť,

že ide o právny názor iného štátneho orgánu pri aplikácii verejného práva, naproti tomu v prejednávanom prípade ide o súkromnoprávny spor, pričom uvedený právny názor nie je pre súd právne záväzný. Z uvedeného dôvodu táto námietka žalobcu nie je relevantná.

27. S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v súlade s § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny v rozsahu napadnutom v odvolaní, vo výroku III. a IV. potvrdil.

28. Žalovaný má voči žalobcovi podľa § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške, vzhľadom na to, že žalovaný bol v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešný.

29. Senát odvolacieho súdu tento rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).